

**สรุปประเด็นประกอบการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.**

๑. สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

๑.๑ ความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม (มาตรา ๗๖ (๒)) ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลจากส่วนกลางสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งโดยหลักการดังกล่าวจึงได้มีการกำหนดโครงสร้าง ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้มีองค์กรบริหารงานบุคคลอยู่ ๒ ระดับ กล่าวคือองค์กรกลางบริหารงานบุคคล ได้แก่ ก.ค.ศ. และองค์กรระดับปฏิบัติการ ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งได้กำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ ในการปฏิบัติการ การควบคุมตรวจสอบ ตลอดจนการกำกับดูแลขององค์กรในแต่ละระดับไว้ แต่จากการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาระยะหนึ่ง พบว่า ก.ค.ศ. ซึ่งเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งโดยหลักการควรทำหน้าที่ เป็นองค์กรกำหนดนโยบาย และมีบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแลนโยบายและกำหนดกรอบมาตรฐาน หลักเกณฑ์กลางของการบริหารงานบุคคลในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปตามระบบคุณธรรมดังเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ แต่เนื่องจากการกำหนดกลไกการบริหารงานบุคคลเป็น ๒ ระดับดังกล่าว ทำให้ ก.ค.ศ. ยังคงต้องมีบทบาทหน้าที่ เป็นทั้งองค์กรฝ่ายนโยบายซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับดูแล รวมทั้งเป็นองค์กรฝ่ายปฏิบัติการในระดับส่วนราชการ และฝ่ายงานควบคุมตรวจสอบไปด้วย ส่งผลให้ ก.ค.ศ. มีภาระงานในส่วนปฏิบัติการอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น การพิจารณาคำขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะในระดับสูง การพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามคำสั่ง หัวหน้าส่วนราชการ การพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ เป็นต้น เป็นเหตุให้ ก.ค.ศ. ประสบปัญหาในการขับเคลื่อนงานบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หลายประการ เช่น ภาระงานที่มีมากเกินไป ความล่าช้าในงานปฏิบัติการ ก.ค.ศ. จึงไม่อาจทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งมิได้กระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอย่างแท้จริง

๑.๒ องค์กรบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้ง ๒ ระดับ ได้แก่ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ต่างมีบทบาทหน้าที่สำคัญในงานบริหารงานบุคคลทั้งในทางให้คุณและให้โทษ ซึ่งล้วนส่งผลต่อขวัญกำลังใจของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยตรง แต่การที่พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดองค์ประกอบขององค์กรบริหารงานบุคคล ทั้ง ๒ ระดับดังกล่าวให้มีลักษณะเป็นไตรภาคี ประกอบด้วย กรรมการ/อนุกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการ/อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการ/อนุกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสัดส่วนจำนวนใกล้เคียงกัน และกำหนดรูปแบบและวิธีการได้มาซึ่งกรรมการ/อนุกรรมการผู้แทนฯ ให้มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นรูปแบบของการได้มาซึ่งผู้แทนที่มีอุดมการณ์ แนวความคิด และแนวทางการใช้อำนาจ ที่สอดคล้องกับอุดมการณ์และผลประโยชน์ของกลุ่มผู้เลือกเป็นสำคัญ อันมีลักษณะเป็นผู้แทนของกลุ่มผลประโยชน์มากกว่าประโยชน์สาธารณะ จึงไม่สอดคล้องกับหลักการของการบริหารจัดการศึกษา

โดยยึดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้เกิดปัญหาขัดข้องในระบบการบริหารงานบุคคล ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับองค์กรกลางบริหารงานบุคคลในหลายประการ เช่น ปัญหาการเอื้อประโยชน์ ต่อพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของกรรมการ/อนุกรรมการ เป็นต้น เป็นเหตุให้รัฐบาลโดยคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวหลายเรื่อง ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

(๑) การออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

(๒) การออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

(๓) การออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๘/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙

(๔) การออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๕) การออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ

การแก้ไขปัญหาโดยการออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจำนวนหลายฉบับดังกล่าว เป็นเหตุให้หลักการตลอดจนกลไกการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก บทบัญญัติในหลายเรื่องไม่สามารถใช้บังคับได้อีกต่อไป แต่อย่างไรก็ดี แม้ปัญหาหลายเรื่องได้รับการแก้ไข แต่ก็ยังคงมีปัญหาข้อขัดข้องในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอีกหลายประการที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข และบางเรื่องไม่อาจแก้ไขได้โดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เช่น การกำหนดกลไกการบริหารงานบุคคลและการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น

๑.๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่ฉบับพุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ต่างให้ความสำคัญกับหลักการบริหารงานบุคคลภาครัฐตามระบบคุณธรรม รวมทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ก็มีบทบัญญัติให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม (มาตรา ๗๖ (๒)) และการสร้างกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู ตามมาตรา (๒๕๘ จ (๓)) ประกอบกับองค์กรบริหารบุคคลข้าราชการประเภทอื่น ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้จัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการพลเรือน และข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ก็ได้จัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นองค์กรทำหน้าที่พิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการกรุงเทพมหานครเช่นกัน โดยองค์กรดังกล่าวได้จัดตั้งขึ้นโดยแยกเป็นอิสระจากองค์การบริหารงานบุคคล คือ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ก.ก.) อันมีความมุ่งหมายคุ้มครองข้าราชการจากการดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลภาครัฐ แต่สำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

และที่แก้ไขเพิ่มเติม มิได้มีกลไกการควบคุมตรวจสอบโดยองค์กรที่เป็นอิสระดังเช่นข้าราชการประเภทอื่นดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดี ดังนั้น สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีจำนวนมากที่สุดเมื่อเทียบกับข้าราชการประเภทอื่น จึงสมควรที่จะต้องมียุทธศาสตร์เพื่อทำหน้าที่พิทักษ์ระบบคุณธรรมเป็นการเฉพาะ และเป็นอิสระจาก ก.ค.ศ. เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นไปอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และปราศจากอคติตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และสมความมุ่งหมายตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

๒. ความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมายขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหานี้

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ ได้มีบทบัญญัติให้รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม (มาตรา ๗๖ วรรคสอง) รวมทั้งให้มีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู (มาตรา ๒๕๘ จ. (๓)) และได้มีการตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (ตามมาตรา ๒๖๑)

๒.๒ ได้มีการประกาศใช้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลเป็นการปรับหลักการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมในหลายประเด็น เช่น การปรับแก้องค์ประกอบของ ก.ค.ศ. ซึ่งเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เปลี่ยนระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นระบบการเลื่อนเงินเดือนเป็นขั้นต่ำขึ้นสูง เป็นต้น

๒.๓ ได้มีการประกาศใช้บังคับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาหลายฉบับ รวมถึงคำสั่ง ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวมีผลกระทบโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาค เช่น กำหนดให้มี กศจ. และให้มีอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เดิมเคยเป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยให้ข้าราชการ ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น

๒.๔ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอันมาก เช่น กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา, กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, กฎหมายว่าด้วยสถาบันวิทยาลัยชุมชน, กฎหมายว่าด้วยสถาบันการอุดมศึกษา, กฎหมายว่าด้วยสถาบันการพลศึกษา, กฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ฯลฯ

๒.๕ พระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้มีการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายทุกห้าปีที่กฎหมายใช้บังคับ

๒.๖ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้มีการได้ประกาศใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง แต่จากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาพอสมควร ประกอบกับได้มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย

การบังคับใช้กฎหมายอย่างต่อเนื่อง พบว่า ระบบกลไกการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่กำหนดไว้เดิม ไม่สอดคล้องกับบริบทและสภาพการณ์ปัจจุบันซึ่งเปลี่ยนแปลงไป และไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริง และเกิดข้อขัดข้องในการบังคับใช้ในหลายประการ

๒.๗ สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ทำการศึกษาวิจัยการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๒ พบว่า การบังคับใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เกิดปัญหาเกี่ยวกับระบบและกลไกการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหลายประการ อาทิเช่น ปัญหาความเหมาะสมในการกำหนดกลไกการบริหารงานบุคคลให้มีเพียง ๒ ระดับ ปัญหาความเหมาะสมในองค์ประกอบขององค์กรบริหารงานบุคคล ปัญหาการวางระบบการกำกับ ดูแล ควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการอุทธรณ์ การร้องทุกข์ และการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ ได้ให้ข้อเสนอแนะควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ให้บังคับอยู่ในปัจจุบัน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน

ดังนั้น เพื่อให้ระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีประสิทธิภาพและสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓ หลักการอันเป็นสาระสำคัญของกฎหมายที่ตราขึ้น

๓.๑ กำหนดให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีอำนาจหน้าที่เป็นหน่วยนโยบายไม่ใช่หน่วยปฏิบัติการ กำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคล และกำกับดูแลให้การบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ สำหรับองค์ประกอบ คุณสมบัติ และการได้มาขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังคงรูปแบบของ “คณะกรรมการ” ไว้เช่นเดิม และให้คณะกรรมการชุดนี้เน้นบทบาทด้านการพัฒนา ไม่ใช่การออกคำสั่งทางปกครอง โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ และประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยไม่กำหนดให้มีองค์ประกอบในส่วนของกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเนื่องจากเป็นองค์กรในระดับนโยบาย และเป็นไปตามหลักการเดิมของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ แต่จะกำหนดให้มีในองค์กรระดับส่วนราชการและระดับจังหวัดเพื่อสะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่อยู่ภายใต้การบังคับใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓.๒ ออกแบบโครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลใหม่โดยกำหนดให้มีองค์กรบริหารงานบุคคลระดับส่วนราชการและระดับจังหวัด ให้สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ทำหน้าที่อย่างเหมาะสม โดยเน้นงาน นโยบาย งานวิจัย และงานวิชาการเป็นหลัก เนื่องจากการแบ่งโครงสร้างขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแบบเดิมไม่มีองค์กรระดับกลางที่จะกลั่นกรองงาน จากเขตพื้นที่การศึกษามายัง ก.ค.ศ. ส่งผลให้องค์กรกลางมีภาระงานด้านการปฏิบัติมากจนไม่สามารถพัฒนางานด้านนโยบายได้อย่างเต็มที่ และให้มีผู้แทนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามาเป็นคณะกรรมการในระดับส่วนราชการและระดับจังหวัดด้วย เพื่อสะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่อยู่ภายใต้

การบังคับใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยตำแหน่งดังกล่าวควรมีที่มาจากการสรรหา ไม่ใช่การเลือกตั้ง เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระและตรงกับข้อเท็จจริง โดยไม่ถูกครอบงำจากฐานคะแนนเสียง

๓.๓ กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารงานบุคคลในระดับส่วนราชการ ให้รองรับการกระจายอำนาจจากองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และกำกับ ดูแล ตรวจสอบ การบริหารงานบุคคลระดับจังหวัด

๓.๔ ในระดับจังหวัด

(๑) อ.ก.ค.ศ. จังหวัด กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารงานบุคคลในระดับจังหวัด ให้สอดคล้องรองรับกับอำนาจหน้าที่ด้านการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ทั้งนี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวมของทุกหน่วยงานการศึกษาที่มีหัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัด เช่น บุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย บุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นต้น โดยไม่จำเป็นต้องแยกให้แต่ละหน่วยงานดูแลบุคลากรของตนเองเท่านั้น

(๒) อ.ก.ค.ศ. หน่วยงานการศึกษา กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารงานบุคคลในหน่วยงานการศึกษา ที่จัดการศึกษาเป็นการเฉพาะหรือไม่มีหัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัด โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลบุคลากรด้านการศึกษาในภาพรวมของหน่วยงานการศึกษานั้น เช่น บุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มโรงเรียนที่จัดการศึกษาเป็นการเฉพาะ หน่วยงานการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ เป็นต้น

๓.๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นอิสระจากองค์กรกลางบริหารงานบุคคล โดยคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ให้เป็นที่สิ้นสุด หากไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดโดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น เพื่อยกระดับมาตรฐานการพิทักษ์ระบบคุณธรรมให้มีความโปร่งใส มีความเป็นมืออาชีพ มีองค์ความรู้เฉพาะทาง และมีวิธีพิจารณาที่ชัดเจน

๓.๖ กำหนดให้สำนักงาน ก.ค.ศ. เป็นหน่วยงานที่ในการดูแลงานบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งทำหน้าที่รองรับบทบาทหน้าที่ของ ก.ค.ศ. และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วย โดยให้มีฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรม ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๗ กำหนดให้การแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณสมบัติเฉพาะต่างไปจากที่กำหนดในมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะและมาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการได้ในบางกรณี เพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องทางปฏิบัติในการเปลี่ยนตำแหน่ง การโอน การย้าย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เนื่องจากตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีอำนาจหน้าที่บริหารงานบุคคลครอบคลุม ทั้งข้าราชการครูและข้าราชการพลเรือนสามัญ (เดิม) ที่ย้ายโอนมาเป็นประเภทบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) รวมทั้งมีการโอนข้าราชการส่วนท้องถิ่น และข้าราชการอื่นมาเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยซึ่งเดิมตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ก็มีบัญญัติไว้ นอกจากนี้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับปัจจุบันก็มีการบัญญัติไว้เช่นเดียวกัน จึงต้องกำหนดเรื่องการยกเว้นคุณสมบัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๓.๘ กำหนดให้มีบทบัญญัติเรื่องการกักขังพยาน เพื่อเป็นการคุ้มครองข้าราชการที่ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานอันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ

๓.๙ กำหนดบทบัญญัติเรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งออกจากราชการไปแล้ว ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีกรอบระยะเวลาการดำเนินการทางวินัยที่ชัดเจน เพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการไปแล้วในการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อต่อสู้ข้อกล่าวหา

๓.๑๐ กำหนดกระบวนการการดำเนินการทางวินัย โดยให้สอดคล้องกับการกำหนดให้มีองค์กรบริหารงานบุคคล ๓ ระดับ และอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๔. ประเด็นที่จะรับฟังความคิดเห็นหรือร่างพระราชบัญญัติที่จะรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ การกำหนดให้องค์กรบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มี ๓ ระดับ ได้แก่ ก.ค.ศ., อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ และ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจตั้ง อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งในหน่วยงานการศึกษาอื่นใดเป็นการเฉพาะก็ได้

(๑) กำหนดองค์ประกอบ ก.ค.ศ. ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) กำหนดองค์ประกอบ อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ ประกอบด้วย เลขาธิการ/หัวหน้าส่วนราชการ เป็นประธาน รองเลขาธิการ/รองหัวหน้าส่วนราชการ เป็นรองประธาน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้แทนสำนักงาน ก.ค.ศ. และกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในส่วนราชการนั้น

(๓) กำหนดองค์ประกอบ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด หรือ อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด/ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน ศึกษาธิการภาค กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้แทนหน่วยงานการศึกษา และกรรมการผู้แทนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

กรณีที่มีความจำเป็น ก.ค.ศ. อาจตั้ง อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งในหน่วยงานการศึกษาอื่นใดเป็นการเฉพาะก็ได้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลบุคลากรด้านการศึกษาในภาพรวมของหน่วยงานการศึกษานั้น

๔.๒ การกำหนดบทบาท อำนาจ หน้าที่ ขององค์กรบริหารงานบุคคลแต่ละระดับ ดังนี้

(๑) องค์กรกลางบริหารงานบุคคล กำหนดอำนาจหน้าที่ของ ก.ค.ศ. โดยเน้นงานด้านนโยบาย งานวิจัย และงานวิชาการเป็นหลัก รวมทั้ง การกำกับ ดูแล ตรวจสอบ และรักษามาตรฐานในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๒) ระดับส่วนราชการ กำหนดอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ ให้รองรับการกระจายอำนาจจาก ก.ค.ศ. และกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ การบริหารงานบุคคลระดับจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด (ร่างมาตรา ๑๗)

(๓) ในระดับจังหวัด

องค์กรบริหารงานบุคคลในระดับจังหวัด กำหนดอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด ให้สอดคล้องรองรับกับอำนาจหน้าที่ด้านการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ทั้งนี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวมของหน่วยงานการศึกษาที่มีหัวหน้าหน่วยงานระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับจังหวัด เช่น ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นต้น โดยไม่จำเป็นต้องแยกให้แต่ละหน่วยงานดูแลบุคลากรของตนเองเท่านั้น (ร่างมาตรา ๒๐)

อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งในหน่วยงานการศึกษา กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารงานบุคคล ในหน่วยงานการศึกษาที่จัดการศึกษาเป็นการเฉพาะหรือไม่มีหัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัด โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ในการดูแลข้าราชการครูและบุคลากรในภาพรวมของหน่วยงานการศึกษานั้น เช่น ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มโรงเรียนที่จัดการศึกษาเป็นการเฉพาะ หน่วยงานการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ เป็นต้น

๔.๓ การกำหนดอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ให้มีความสอดคล้องกับการมีองค์กรบริหารงานบุคคล ๓ ระดับ ดังนี้ (ร่างมาตรา ๖๕)

(๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ตำแหน่งบุคลากร ทางการศึกษาอื่น ตำแหน่งครูและตำแหน่งครูผู้ช่วยในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาโดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด

(๒) ศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด

(๓) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด (กศน.จังหวัด) มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด

(๔) ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด

(๕) ศึกษาธิการภาคมีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค โดย อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ

(๖) ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, ฯลฯ โดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งในหน่วยงานการศึกษา

(๗) ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการ มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา รองศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ตำแหน่งรองผู้บริหารการศึกษาอื่น หรือตำแหน่งผู้บริหาร การศึกษาอื่นซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัด ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น ตำแหน่งประเภท อำนวยการระดับสูง ในสังกัดโดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ

(๘) การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะ เชี่ยวชาญพิเศษ เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.ค.ศ. แล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการที่ผู้นั้นสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ โดยให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

๔.๔ การกำหนดระบบตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครู กำหนดคงเดิมทั้งตำแหน่งในสายงานการสอน สายงานบริหารสถานศึกษา สายงานบริหารการศึกษา สายงานนิเทศการศึกษา และสายงานบุคลากร ทางการศึกษาอื่น

๔.๕ การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูผู้ช่วย ตำแหน่งครู และตำแหน่งบุคลากร ทางการศึกษา เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๗๑)

การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นอำนาจ ของศึกษาธิการจังหวัด

การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นอำนาจของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง โดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด

การย้ายตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการจังหวัด/รองศึกษาธิการจังหวัด หรือผู้บริหารการศึกษาซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานการศึกษา/รองผู้บริหารการศึกษา เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการ โดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ

๔.๖ การเลื่อนเงินเดือน ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณา และให้เป็นอำนาจของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเป็นผู้ส่งเงินเดือน

๔.๗ บทที่เป็นกรณีความผิดทางวินัยยังคงเดิม แต่เปลี่ยนระบบการดำเนินการทางวินัยและการรายงานการดำเนินการทางวินัยใหม่ โดยให้สอดคล้องกับการกำหนดให้มีองค์กรบริหารงานบุคคล ๓ ระดับ และอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง

การดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งต่ำกว่าหัวหน้าส่วนราชการลงมา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้บริหารการศึกษา แล้วแต่กรณี และรายงาน อ.ก.ค.ศ. จังหวัด/อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร/อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งในหน่วยงานการศึกษา พิจารณาจนถึง อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ

การดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงของหัวหน้าส่วนราชการลงมา เมื่อได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ พิจารณา

(๒) การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้วมีคำสั่งยุติเรื่อง หรือลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงแล้ว ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. จังหวัด/อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร/อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งในหน่วยงานการศึกษา และ/หรือ อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ แล้วแต่กรณี ตามลำดับ

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้วเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. จังหวัด/อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร/อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งในหน่วยงานการศึกษา และ/หรือ อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณา เมื่อพิจารณาแล้วให้รายงาน อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ พิจารณา

๔.๘ การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้พ้นจากราชการไปแล้ว

(๑) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ก่อนพ้นจากราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ถูกดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

(๒) การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นจากราชการไปแล้ว ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หลังพ้นจากราชการไปแล้ว ต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีและต้องสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่ ผู้นั้นพ้นจากราชการ ถ้าเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งต้องสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

(๓) กรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์กรพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัย

ดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่มิค่าพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติแล้วแต่กรณี

(๔) กรณีที่ ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด การดำเนินการทางวินัย ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๔.๙ การกำหนดให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้การอุทธรณ์และการร้องทุกข์เป็นอำนาจของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

(๑) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ คำสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญทดแทน ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๒) การร้องทุกข์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่หัวหน้าส่วนราชการลงมา ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด/อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งในหน่วยงานการศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ

(๓) การร้องทุกข์คำสั่งที่สั่งตามมติของ อ.ก.ค.ศ. จังหวัด/อ.ก.ค.ศ. กรุงเทพมหานคร/อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งในหน่วยงานการศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. ส่วนราชการ หรือการร้องทุกข์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่เหนือกว่าหัวหน้าส่วนราชการขึ้นไป ให้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๔.๑๐ การกำหนดให้ สำนักงาน ก.ค.ศ. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานดำเนินการในหน้าที่ของ ก.ค.ศ. และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และกำหนดให้มีฐานะเป็นกรมขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ